

FREVEKO

Rapport från Freveko AB

Avseende 2018 års revision av Samordningsförbundet Sydnärke

2019-03-22

Innehållsförteckning

- 1) Revisionsens inriktning
- 2) Resultatanalys
- 3) Balansanalys
- 4) Revisionen
- 5) Förbättningsförslag
- 6) Sammanfattande revisionell bedömning

Bilaga 1 - Ordförklaring
Bilaga 2 - Trafikljus

FREVEKO

Inledning

I den här rapporten presenterar vi det revisionsarbete som vi har utfört avseende 2018 års revision. Syftet är att ge er en bättre bild av vår revision av förbundets räkenskaper, dess interna kontroll samt styrelsens och förbundschefens arbete och de iakttagelser som vi har gjort under arbetets gång.

Rapporten innehåller både våra förslag på utvecklingsområden och områden där vi bedömt att förbundet har en bra intern kontroll. Kopplat till de utvecklingsområden som vi har identifierat hittar ni även våra förslag på hur ni kan arbeta med dessa framöver.

Vi har även sammanfattat de frågeställningar som vi tycker är väsentliga att beakta i ert framtida styrelsearbete.

Jennie Fernros

Auktoriserad revisor

jennie.fernros@freveko.se

072-467 69 97

Malin Hellblad

Revisorsassistent

malin.hellblad@freveko.se

072-467 69 96

Revisionens risk- och fokuserområden

Vi har identifierat följande områden med förhöjd risk inom er verksamhet:

- * Eget kapital – storleken samrt betydelsen för god ekonomisk hushållning
- * Uppbyggnaden av redovisningen och den finansiella rapporteringen
- * Verksamhetsrevision – beslutande, uppföljning och måluppfyllelse
- * Intern kontroll – existensen av rutiner för intern kontroll

FREVEKO

1 Revisionens inriktning

Revisionens syfte

Förbundets revisorer har gett Jennie Fernros på Freveko AB i uppdrag att granska 2018 års årsredovisning.

Vårt uppdrag är att informera styrelsen och revisorerna om den bedömning av redovisning och förvaltning som ligger till grund för utformningen av revisionsberättelsen. Vi vill också ge förslag på förbättringar vad gäller processer och rutiner för ert förbund.

Vår revisionsgranskning är baserad på risk* och väsentlighet*.

I revisionsuppdraget ingår att granska den finansiella informationen, men även att granska styrelsens och förbundschefens förvaltning av förbundet, vilket sker genom vår förvaltningsrevision*.

Styrelsen ansvarar för att förbundet upprättar en årsredovisning inom två månader från räkenskapsårets slut enligt förbundsordningen. Tre månader framgår enligt Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och Lagen (1997:614) om kommunal redovisning ska gälla i tillämpliga delar.

Vår granskning har utförts enligt god revisionssed och med iakttagande av revisorslagens bestämmelser om bl a opartiskhet och självständighet samt med beaktande av ISA (International Standards on Auditing).

Granskningen har utförts enligt den upprättade revisionsplanen.

* Finns beskrivet i bilaga 1

Resultaträkning

Erfällna bidrag har minskat med 221 tkr och uppgår till 5574 tkr för 2018. Tildelning av medel sker numera utifrån fastställda regler som utgår ifrån bl a storleken på eget kapital. Förbundet har dock beviljats extra medel om 166 tkr under 2018 avseende ett visst projekt. De totala intäkterna har dock minskat mellan 2017 och 2018.

Verksamhetens kostnader är 506 tkr lägre jämfört mot fög år. Avvikelsen ligger främst i kostnaden för projektmedel som minskat med 441 tkr mellan 2017 och 2018. I övrigt förekommer inga större avvikelser mellan räkenskapsåren

De direkta kostnaderna har blivit 166 tkr lägre än budgeterat, främst som följd av 106 tkr lägre kostnader för individinriktade insatser än budgeterat. Kostnaderna för Övriga strukturinsatser har blivit 61 tkr högre än budgeterat. Årets resultat blev -80 tkr jämfört med budgeterade -203 tkr (dvs avvikelse om +122 tkr), vilket innebär att styrelsen inte minskat överskottet från tidigare år i samma utsträckning som man tänkt sig

FREVEKO

2 Resultatanalys

Här presenterar vi kort resultaträkningen och hur olika faktorer påverkar ert förbund.

2. Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2018-01-01 -2018-12-31	2017-01-01 -2017-12-31
Verksamhetens mellensavgifter	1	5 574 000	5 795 388
ELL-medel och andra bidrag	1	166 056	
Övriga intäkter			
Verksamhetens kostnader	2	-5 819 395	-6 325 309
Avskrivningar			
Verksamhetens nettokostnad		-79 339	-529 921
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader		-1 141	-1 105
Resultat före extraordinära intäkter		-80 480	-531 026
Extraordinära intäkter			
Periodens/Årets resultat		-80 480	-531 026

2 Balansanalys

Här presenterar vi kort balansräkningen och hur olika faktorer påverkar ert förbund.

Balansräkning

Likviditeten är god

Årets minusresultat om 80 tkr minskar det egna kapitalet till 799 tkr

Det egna kapitalet uppgår per 31.12.2017 till 1,5 % (16 %)

Tilväxterket har ej räknats in, vilket är positivt då det understiger den rekommenderade gränsen om 20 %

Budgeterat resultat för 2019 är +457 tkr, vilket skulle ge ett eget kapital per 31.12.2019 uppgående till 1256 tkr (24 %). För 2020 och 2021 har man budgeterat för minusresultat

3. Balansräkning

Belopp i tkr.	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningsstillgång			
Omsättningsstillgångar			
Fördringar	3	3 165 370	3 134 914
Kassa och bankbiljettobehavande		1 816 561	1 574 020
Summa omsättningsstillgångar		4 981 931	4 708 934
Summa tillgångar			
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		799 293	879 773
Avsättning			
Långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	4	4 182 638	3 829 162
Summa eget kapital och skulder		4 981 931	4 708 934

3 Revisionen

Intern kontroll

Vår granskning har bland annat omfattat genomgång av de väsentliga processerna för finansiell rapportering, inköp och försäljning samt lön. Här sammanfattar vi våra slutsatser och utvecklingsområden.

● **Finansiell rapportering under löpande år samt bokslutsprocess**

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Uppföljning av det finansiella resultatet per kvartal under löpande år. Vid varje styrelsemöte görs periodrapport igenom.
- Uppdaterad budget. Styrelsen och FC arbetar aktivt med att revidera budgeten under löpande år.
- Uppföljning av verksamheten i styrelseprotokoll under löpande år.
- Delårsrapport finns upprättad per 180630. Kommentarer till större finansiella avvikelser finns. Denna innehåller även uppföljning av verksamheten mot av styrelsen uppsatta mål. Av styrelseprotokollen framgår också att verksamheten följs under löpande år.
- Verksamhetsplan och budget har antagits innan 30/11 året före.
- Flerårsbudget har upprättats, vilket är nödvändigt i takt med att tidigare års överskott minskar.
- Upprättande av årsredovisning inom 3 månader från räkenskapsårets slut, dvs inom lagstadgad tid.

Intern kontroll forts

● Process för rekvisering av medel från huvudmännen

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Rekvisering av medel från huvudmännen.
- Uppföljning och avstämning av inbetalningar.

● Inköpsprocessen

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Manuell attestrutin. FC attesterar samtliga leverantörsfakturer och ordförande attesterar samtliga kostnader som rör FC.
- Attestordningen framgår av förbundets styrdokument.
- FC gör ingen utbetalningsattest utan styrelsen har via FC delegerat utbetalningsattesten till kommunen enligt delegationsordningen. Banktransaktioner godkänns och kontrasteras av två av tre behöriga ekonomer på Kumla kommun.
- Rutin finns där endast huvudmännen beviljas medel till insatser, dvs förbundet köper inte själv in verksamhet och är inte själv ansvarig huvudman för någon verksamhet. From 2019 blir Askersunds kommun huvudman för både Mottagningsteamet och Coachingteamet, vilket är positivt då det upplägget ligger mer i linje med ursprungstanken med samordningsförbunden.
- Uppföljning av nedlagda kostnader på kontonivå samt per insats/projekt görs vid varje styrelsemöte.
- Årsammansättning där utfall ställs mot budget för respektive insats framgår av bilaga till årsredovisningen.

Förbättringsförslag Löpande bokföring

- Projektredovisning tillämpas inte på ett optimalt sätt. Redovisning och rapporter är inte uppbyggda optimalt för att underlätta inrapporteringen i SUS*. I dagsläget bokförs insatskostnader på två olika konton, ett för individriktade insatser och ett för strukturovergripande insatser. Därefter görs manuell hantering i Excel för att upprätta önskvärd resultatrapport. Kostnadsställedovisning tillämpas, men man kan inte utifrån programmet skriva ut resultatrapport per projekt. Programmet med projektredovisning som kan hantera resultatrapporter per insats vore önskvärt.
- Förttydligande bör göras så att rubrikerna Direkta verksamhetskostnader vs Administrativa kostnader används i bl a noten för fördelning av Verksamhetens kostnader. Under rubriken Direkta verksamhetskostnader hamnar då Projektmedel och övriga poster hamnar under Administrativa kostnader.

FRREV EKO

Intern kontroll forts

● Löneprocessen

Förbundet har under 2018 inte haft någon anställd personal, men styrelsearvoden har betalats ut.

- Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende
- Administration och attest av arvoden till styrelsen.
- Arvoden som följer Region Örebro läns reglemente.

Förbättringsförslag

- Blanketten som underlag till arvode behöver kompletteras med uppgift om avrese- och ankomstort. Ledamöterna och revisorerna ska lämna in underlag för förlorad arbetsinkomst från sin arbetsgivare och förbundet ska betala ut ersättning för förlorad arbetsinkomst. Rutinen bör ses över och efterlevas.

● Löpande bokföring

Förbundet har bra rutiner och kontroller avseende

- Rörelsegilla kostnader. Kontroll har gjorts av att bokförda kostnader är kopplade till verksamheten.
- Hela upplägget håller på att göras om så att leverantörsfakturer avseende en viss insats numera administreras och bokförs hos ansvarig huvudman. Förbundets leverantörsfakturer kommer således endast att bestå av rekvisering av medel från ansvarig huvudman för den aktuella insatsen, vilket är ett mer korrekt upplägg utifrån grundtanken med samordningsförbunden.

*SUS= Sektorövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet

Förbättringsförslag

- Avtal finns tecknat med aktebolag avseende hyra av lokal till coachingteamet. Eftersom lokalen avser den direkta verksamheten (en insats) finns risk att det blir att betrakta som att förbundet bedriver rehabiliteringsverksamhet i egen regi. Avtalet bör istället tecknas via någon av huvudmännen som i sin tur upphandlar av den externa aktören. Styrelsen har gjort tolkningen att förbundet underlättar för insatsen (fungerar som smörjmedel) genom att bekosta och ansvara för hyresavtalet.
- Personuppgiftsbiträdesavtal måste tecknas med leverantörer av ekonomi, arkiv och hemsida.

Intern kontroll forts

- **Skatt**
Förbundet har skött sina åtaganden gentemot SKV under 2018.
- **Lagar**
Förbundets verksamhet och finansiella rapportering följer gällande lagstiftning.
- **Arbetsgivarrollen**
FC är anställd av Kumla kommun. Endast styrelsearoden finns som lönekostnad i förbundet.
- **Fastställande av årsredovisning och beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen**
Styrelsen har korrekt fastställt årsredovisningen i protokoll. Efter avslutad revision ska förbundet distribuera årsredovisningen med revisionsberättelse och revisionsrapport till sina huvudmän. Huvudmännen ska därefter årligen fastställa förbundets årsredovisning och bevilja styrelsen ansvarsfrihet. Av styrelseprotokollen framgår att samtliga huvudmän fastställt 2017 års årsredovisning och beviljat styrelsen ansvarsfrihet.
- **Avtal**
Avtal finns tecknade med huvudmännen avseende insatser/direkt verksamhet, bl a finns avtal tecknade med Kumla kommun avseende coachingteamet och mottagningssteamet.
- **GDPR (nya personuppgiftslagen)**
Förbundet har utsett dataskyddsombud från Kumla kommun. Styrelseledamöterna har skrivit under samtyckesblankett angående förbundets användande av deras personuppgifter. Personuppgiftsbiträdesavtal har tecknats med Kumla kommun avseende de administrativa tjänsterna samt med leverantör av webbtjänster.

Styrdokument som antagits under 2018:

Arbetsmiljöarbetets samordningsförbund
Delegationsordning
Attestordning
Intern kontrollplan 2018
Riktlinjer för styrning och kontroll

2019:
Förbundsordning

Intern kontroll forts

● Förbundets styrdokument

Förbundet har uppdaterade styrdokument enligt nedan. From 190201 gäller ny förbundsordning.

☐ Förbundsordning	☐ Kommunikationsplan
☐ Arbetsbeskrivning för förbundschefen	☐ Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
☐ Arbetsbeskrivning för beredningsgrupp	☐ Programförklaring
☐ Arbetsordning för styrelsen	☐ Delegationsordning (180202)
☐ Årlig verksamhetsplan	☐ Attestordning (180202)
☐ Årlig budget	
☐ Styrdokument, delegationsordning	
☐ Riktlinjer för intern styrning och kontroll	
☐ Kriterier för ansökan av medel till insatser	
☐ Dokument där mål, syfte och uppföljning av insatser framgår	

Förbättringsförslag

- Avtalet avseende lokalen för coachingteamet bör havas och nytt avtal bör tecknas via någon av huvudmännen som i sin tur upphandlar tjänsten av den externa aktören. Styrelsen gör inte samma tolkning utan anser det vara ett "smörjmedel" som underlättar för insatsen.

Verksamhetsrevision

Förbundets verksamhet under 2018 framgår av årsredovisningen. Här sammanfattar vi våra iakttagelser.

● God ekonomisk hushållning

Förbundet ska bedriva verksamhet som är ändamålsenlig och effektiv samt med god ekonomisk hushållning. Förbundets personal- och administrationskostnader utgör 24 (25) % av erhållna bidrag 2019 (2018). Kostnaden för utbetalda medel till projekt/insatser uppgår till 87 (86) % av erhållet bidrag för 2019 (2018). I detta förbund hanteras samtliga kostnader för FC som administrativa kostnader. Till förbundets fördel är även att det egna kapitalet understiger taket om 20 %.

● Ej bedriva rehabiliteringsverksamhet

Förbunden får enligt förarbetena inte bedriva egen rehabiliteringsverksamhet. De får inte heller fatta beslut om enskilda individers deltagande i insatser eller finansiera deltagarnas försörjning, dvs ej bedriva myndighetsutövning. Förbunden kan endast finansiera insatser som utförs hos de samverkande parterna.

Avtal finns tecknade avseende lokal för coachingteamet med ett privat aktiebolag. Detta bör tecknas via någon huvudman som i sin tur upphandlar tjänsten externt och sedan åskar medel från samordningsförbundet istället.

FC fungerar i samtliga fall som processstödjare till personalen i de beviljade insatserna. FC fungerar ej som arbetsledare eller projektledare och arbetar inte med enskilda deltagare i insatserna/projekten.

Verksamhetsrevision

- **Beviljande av medel till insatser/projekt**
Förbundet begär alltid in ansökningar för alla större projekt/insatser, där syfte, mål, tidsperiod och uppföljning framgår, som underlag för styrelsebeslut beträffande beviljande av medel. Mallar finns på hemsidan. God rutin finns.

- **Måluppfyllelse**
Målen för verksamheten framgår av verksamhetsplanen och målen för de enskilda insatserna framgår av ansökningarna. Utvärderingsmetoder samt måluppfyllelsen framgår av bl a årsredovisningen både beträffande de strukturövergripande insatserna och de individinriktade insatserna. Vår bedömning är att dessa är tillfredsställande och att en tydlig koppling till styrelsens mål i verksamhetsplanen finns. Det framgår tydligt att styrelsen anser att målbilden för 2018 är uppfyllt.

Sammanfattning av förbättringsförslag

Nedan följer en sammanfattning av iakttagelser från 2018 års revision som bör användas som underlag till 2019 års styrelsearbete.

- Blanketten Närvarolista/Sammanträdesarvode/Resersättning bör kompletteras med uppgift om avrese- och ankomstort så attestant kan följa att reseersättningen är korrekt.
- Styrelseledamöterna och revisorerna ska lämna in underlag om förordad arbetsinkomst från sin arbetsgivare och förbundet ska stå för kostnaden för förordad arbetsinkomst enligt beräkningar som följer Region Örebro län.
- Förttydligande bör göras i not till kostnaderna i årsredovisningen genom att rubrikerna Direkt verksamhetskostnad respektive Administrativ kostnad tillämpas.
- Hyresavtalet avseende lokalen som coachingteamet använder bör tecknas via någon huvudman istället. Svårigheter föreligger dock då huvudmannaskapet för coachingteamet varierar mellan åren.
- Personuppgiftsbiträdesavtal måste tecknas med berörda leverantörer.

Sammanfattande bedömning

Årets granskning har utförts enligt den upprättade revisionsplanen.

Den sammantagna bedömningen efter genortförd revision är att kravet på god intern kontroll är uppfyllt och att årsredovisningen ger en rättvisande bild av samordningsförbundets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Vi har vid granskningen inte funnit något som leder till anmärkning på att styrelsens ledamöter handlat i strid med lagom finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser eller förbundsordningen.

På basis av gjorda iakttagelser och överväganden avlämnas därvid den revisionsberättelse enligt standardutformning

FREVEKO

Sammanfattande revisionell bedömning

Sammanfattning av verksamhetsrevision

Uppställningen och redovisningen av projekten/insatserna i årsredovisningen är tydliga. Det går tydligt att följa mål, målluppfyllnad, resultat samt nedlagda kostnader och budget per projekt/insats. Riktlinjer för ansökan om projektmedel finns antagna av styrelsen.

Projektet/insatserna följs löpande och kommenteras vid styrelsemötena.

Styrelsen verkar vara konsekvent i att begära in projektbeskrivningar där mål framgår. Avtal finns även tecknade avseende alla insatser som beviljats medel. Styrelsen och förbundschefen begär även in delårs- och slutrapporter i enlighet med avtalet mellan parterna så att dessa kan följas löpande samt i enlighet med avtalet mellan parterna så att dessa kan följas löpande samt utvärderas och kommenteras i årsredovisningen.

Verksamhetens mål framgår av verksamhetsplanen och tydlig uppföljning av målen för de strukturövergripande respektive individriktade insatserna framgår av årsredovisningen. Det framgår även att styrelsen anser att förbundet nått sin målbild under 2018.

Sammanfattande revisionell bedömning

Vår granskning visar att förbundets verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt med en tillfredsställande kvalitet. Sammantaget sköts även förbundets redovisning på ett tillfredsställande sätt med god ordning på den löpande bokföringen.

Enligt regeringens proposition, 2003/04:05, God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting, föreslås bl a att revisorerna ska granska och bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål styrelsen beslutat om för ekonomin under perioden. Vår bedömning är att årsredovisningen innehåller en tillfredsställande uppföljning av verksamhetens mål och kommentarer till dessa.

Vår bedömning är att samordningsförbundets årsredovisning uppfyller lagens krav. Årsredovisningen omfattar förvaltningsberättelse, resultaträkning jämfört mot budget och jämfört mot fg år samt balansräkning med kassaflödesanalys för perioden och föregående år. Tillfredsställande information framgår i notapparaten.

Bilaga 1 – Ordförklaring

Ord

Förklaring

Risk

Revision baseras på risk och det innebär att vi fokuserar på områden som vi anser vara särskilt riskfyllda eller väsentliga. Områdena varierar beroende på bransch, storlek och situation samt noteringar som gjorts vid tidigare års revisioner. Riskområden är till stor del poster som styrelsen kan påverka.

Väsentlighet

Fel i årsredovisningen kan betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de vart kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan olika förbund och verksamheter. Om det totala felet som noterats i revisionen understiger beloppet för väsentlighetsgränsen så medför felet inte någon anmärkning i revisionsberättelsen och vi har då fortfarande möjlighet att avge en revisionsberättelse enligt standardutformning.

Det kan dock finnas andra brister som gör att vi avger en revisionsberättelse som avviker från standardutformningen. I vår revision av styrelsens och verkställande tjänstemannens förvaltning ("Förvaltningsrevision") granskar vi om det finns åtgärder eller försummelser som, gentemot förbundet kan förändra skadeståndskyldighet från verkställande tjänstemannen eller någon av styrelsens ledamöter. I förvaltningsrevisionen granskar vi även förbundets hantering av skatter och avgifter, den interna kontrollen i förbundet och övrig efterlevnad av tillämplig lag.

Förvaltningsrevision

I vår revision av styrelsens och verkställande tjänstemannens förvaltning ("Förvaltningsrevision") granskar vi om det finns åtgärder eller försummelser som, gentemot förbundet kan förändra skadeståndskyldighet från verkställande tjänstemannen eller någon av styrelsens ledamöter. I förvaltningsrevisionen granskar vi även bolagets hantering av skatter och avgifter, den interna kontrollen i förbundet och övrig efterlevnad av tillämplig lag.

Standardutformning

Innebär en revisionsberättelse som inte har en avvikande formulering.

Bilaga 2 – Trafikljus

Trafikljus Förklaring

- Ett rött ljus åsätts normalt observationer som har eller kan ha en väsentlig påverkan på förbundets finansiella rapportering eller som utgör en väsentlig svaghet i den interna kontrollen. Som sådana kräver de därför stor uppmärksamhet från styrelsens sida.
- Ett gult ljus indikerar observationer som, även om de inte möter ~~kriteria~~ för att åsättas ett rött ljus, har eller kan ha en sådan påverkan på den finansiella rapporteringen att de bör komma till styrelsens kännedom.
- Ett grönt ljus kan åsättas observationer som tidigare klassificerats som gula eller röda, men som nu har åtgärdats. Frågeställningar där vi förvisso inte har några avvikelser eller brister att rapportera kan också åsättas ett grönt ljus om de är av sådan magnitud eller behäftade med en sådan grad av komplexitet att styrelsen bör få kännedom om dem.